

BULETINUL AGRICOL

AL CAMEREI DE AGRICULTURĂ
A CIRCUMSCRIPTIEI ARAD ♦ (ARAD-BIHOR-HUNEDOARA)
APARE LA 1 SI 15 A LUNEI.

Redacția și Administrația:
Arad, Str. Gh. Popa No. 4.
Palatul Domeniilor.

Redactor responsabil.
Ing. Agr. Insp. General NICOLAE POPESCU
Secretarul Camerei de Agricultură

A b o n a m e n t e:
Pentru Circumscripție, pe un an Lei 50.—
Pentru alte județe, pe un an . . . „ 100.—

C U P R I N S U L:

	Pag.		Pag.
1. Vecinică să-i fie pomenirea	93	4. Cumpărarea taurilor de reproducție din Me-	
2. Cursul de gospodărie casnică aranjat de Ca-		diaș și Târgul-Mureș	100
mera de Agricultură Regională, Arad	94	5. Prevenirea pestei porcine	101
3. Combaterea manei la vița de vie	100	6. Cumpărarea cailor pentru armată	102

† Veșnică să-i fie pomenirea

Din voința bunului Dumnezeu — Aradul trebuie să suferă încă o pierdere în urma trecerii la cele eterne a înaltului Păstor sufleteș: Dr. Grigorie Gh. Comșa, Episcop al Aradului, Ienopolei, Hălmașului și al părților anexate din Bănatul Timișan.

În vârsta de abea de 46 ani, în plină vigoare, energie și voință de activitate s-a prăbușit stânca puternică, sub oblăduirea căreia, în ultimul deceniu al timpului a fost chibzuit destinul bisericii noastre.

Mintea clară de intelect, cu vederi largi și luminate precum și caracterul integru, i-au fost bazele de sprijin fiului de învățător din Comana de Sus, la edificarea operei sale de bine pentru viitorul vieții noastre creștinești.

În sufletul său bun nutrea o dragoste nemărginită pentru credincioșii săi și simțea o deosebită bucurie când putea să le fie întru ajutor prin sfa-

turile sale luminate și, tocmai din acest motiv în decursul timpului cât a stat la cârma diecezei — necruțând nici timp și nici oboseală — s-a coborât cu bucurie între sătenii alor peste 300 comune din cele ce i aparțin între granițele raionului său.

Prin activitatea sa neîntrecută pe terenul literar și în urma alor peste una sută lucrări proprii de mare valoare, a fost ales membru al Academiei Române.

A fost un protector strălucit al nostru, adecă al plugărimii și ne cunoștea foarte bine temeiul pe care ne sprijinim speranțele ce legăm de brazdă și ca atare, sentimentele-i sincere față de săteanul român, nu odată i-au creat orizonturi binedefinite la întocmirea programului său de activitate, — pe teren atât ecleziastic cât politic și național.

Cu inimă frântă de durere îi zicem Marelui Arhiereu un ultim rămas bun și-i dorim ca Pomenirea să-i fie veșnică.

Cursul de gospodărie casnică din Curtici

aranjat de Camera de Agricultură Regională Arad

De al zecelea an deja, de când sub oblăduirea calității noastre de reprezentanți ai Camerei agricole; aproape în fiecare zi a anotimpului, suntem în mijlocul sâtenilor noștri plugari; parte pentru că suntem invitați de ei să le dăm explicațiile cuvenite în unele probleme de actualitate și de interes pentru gospodăria lor, și parte, pentru că vedem necesitatea că în timpurile grele de azi, prin forțele noastre materiale și morale ce ne stau la dispoziție, să creiem o nouă cărare sau un nou orizont în viața plugărească dela țară; fie aceea de ordinul agriculturii, zootehniei, pomiculturii, viticulturii sau de orice altă ramură ce stă în legătură cu gospodăria unui plugar.

În urma atâtor ani de praxă nu este comună și nici chiar locuitorii putem spune din județ, cu care să nu fi avut de aface, în legătură cu acțiunile noastre diferite, ce am desfășurat și deci, îi cunoaștem fiecare regiuni, plase, comuni sau gospodar nevoile; îi cunoaștem felul său de a se îndeletnici cu agricultura și ramurile ei; îi cunoaștem viața lui casnică, și în fine, putem afirma cu sufletul de tot liniștit că trăind o viață întreagă împreună cu agricultorii județului — în care ne-am născut și noi, — le cunoaștem și felul lor de a se gândi și de a chibzui în calitatea lor de buni exploatare ai ogoarelor ce le stăpânesc.

După cum o știm foarte bine, că sâteanul plugar din acest județ este bun gospodar, — care prin hărnicia sa recunoscută se îngrijește ca lucrările sale în câmp și deal să fie executate întotdeauna la timp și în condițiunile cerute; tot așa o știm și aceia că, — prin bunavoința lui D-zeu — devenind stăpân liber al brazdei de pământ de pe aceste plaiuri; are neapărată nevoie și de școala modernă a breslei sale, de care, până mai ieri, în urma tratamentului mășter obișnuit în trecut nu avea parte dela nimeni.

Acestea calități bune ale agricultorului nostru, și aceste împrejurări ne-au format baza de elaborare și traducere în realitate a tuturor acțiunilor ce am desfășurat în cadrele activității Camerei Agricole pentru progresarea agriculturii de aci.

Nici vorbă. Foarte grea ne-a fost misiunea. Foarte grea fiindcă cunoșteam conservatismul ermetic — bun pentru trecut și rău pentru prezent — al țărânului nostru, care abea după o prealabilă dovadă de buna noastră intențiune, pătrunsă de altruismul deplin, ne-a reușit să reliefăm și să dovedim necesitatea existenței noastre, ca organ indispensabil.

Munca depusă cu abnegație în decursul alor 3 cicluri de ani dela înființarea Camerei însă, precum și apostolatul cu dârzenie a doctrinelor de concepția modernă ale vieții noastre economico-sociale, impuse de vremurile de azi, totuși, ne-au adus darul de re-

cunoștința, prin a fi considerați însuși de talpa țării de factor regenerativ al vieții noastre plugărești.

Cu 10 ani înainte am început să ne desfășorăm activitatea pe o scară modestă, fiindcă după cum zisesem mai sus, — întâiu a fost necesară pregătirea terenului; dar treptat cu anii de vechime al existenței, au fost lărgite și acțiunile inițiate, până ce azi am pătruns să ne estindem prin programul nostru de muncă stabilit și asupra educației în privința bunei gospodării casnice a sâteanului nostru.

Prin urmare, după ce prin toate mijloacele ce avem, am căutat ani de-a rândul să majorăm producția agricolă; ne-am dat seama că în interesul echilibrării bilanțului de gospodărie, — trebuie să l-se dea plugarului nostru inițiative, deslușiri și îndemn și în privința valorizării produselor. — De această etapă a gospodăriei casnice fiind strâns legat și rolul gospodinelor noastre române, ne-am dat seama că concomitent cu tendințele educative amintite mai sus, în interesul unei orânduiri așezate a vieții casnice și familiare, să-i se dea învățătură folositoare în privința: creșterii copiilor mici, creșterea copiilor în familie, igienă casnică, tuberculoza la om, mai departe în privința horticulturii, aviculturii, boalele la păsări și combaterea lor, lăptărie, boalele ugerului la vaci și vindecarea; în deosebi gravitând cu toată năzuința noastră spre intensificarea industriei casnice, prin care insistăm să străbatem în a stimula populația noastră spre o nouă concepție, pătrunsă de caracteru-specific românesc, în deosebi atingând sub eghida al acestor tendințe readucerea la portul, obiceiul vechi, care în urma vremurilor a deviat atât de mult dela tradiția conservatoare pe durata alor lungi secole a pulzului nostru național.

Sub aceste ordine de idei a luat naștere imboldul în urma căruia Camera de Agricultură Regională din Arad, a aranjat în decursul iernii trecute două cursuri speciale și anume unul de „țesut și broderie în motive românești” în Chișineu-Criș și altul „de gospodărie casnică” în comuna Curtici, către care au fost asociate și conferințele de specialități indicate.

De prezent ne stă în fața noastră Cursul de gospodărie casnică din Curtici.

În total am avut la acest curs 25 curziste dela școala de fete și 46 curziste adulte.

O descriere mai amănunțită cu privire la planul analitic și relativ la decurgerea cursului am dat în Buletinul nostru apărut sub numărul 6—7 din 1 Aprilie a. c., astfel de prezent ne vom mărgini numai la descrierea încheierii.

După cum mare i-a fost importanța la deschidere, totașa a trebuit să-i se dea fastul cuvenit și la

inchidere, care în baza planului a avut loc în ziua de 23 Aprilie anul curent, la Sfântul Gheorghe.

Deja pregătirile din prezi au divulgat că ziua de 23 Aprilie va fi o mare serbătoare pentru Curtici.

Ambele săli ale casei naționale au fost în plina lor podoabă când în fața sutelor de săteni și sătence au sosit parte cu automobilele și parte cu trenul rapid, oaspeții înalți și invitații Camerei, între cari erau: I. P. S. S., regretatul Dr. Grigorie Gh. Comșa, fostul Episcop al Aradului, Dl. Teodor Mândru, directorul general al agriculturii din Minister. Dl. I. Cioflec, inspectorul general al învățământului, Timișoara, Dl. Dr. Iustin Marsieu, președintele camerei de agricultură secția Arad, Dl. Lazăr Igrisan, primrevizorul școlar jud. Arad, Dl. N. Iancu, Ing. Agr. directorul serv. agr. județean, Arad, Dl. Dr. A. Iancu deputat, Curtici, Dl. Dr. Z. Colceriu adv. Curticiu, Dl. Dr. Alămoreanu med. de circ. Curtici, Domnișoara Irina Popescu, directoara școlii de industrie casnică din Arad, acompaniată de profesoarele cari erau repartizate pentru controlul cursului: D-na Militaru și D-șoara Verzan, Dl. I. Păcăjeanu ref. Consistorului Arad, Dl. Dr. O. Seymann Ing. Agr. Insp. dela Secția Agr. Arad, Dl. Pascu Ursu primarul comunei Curtici, Ilie Ursu și Al. Bulboacă frunțași din comuna Curtici, D-șoara A. Liuba directoara școlii de fete din Curtici împreună cu D-na N. Popescu, învățătoare. Au mai fost prezenți o seamă de intelectuali din loc, între mulțimea imensă de agricultori, gospodine și fete, cari s-au adunat cu oare înaintea de începerea serbării, la poarta principală de intrare a sălii.

au ocupat loc la masa decorată cu gust pe tribuna sălii.

După Imnul Regal prima cuvântare a rostit-o Domnul Dr. I. Marsieu, președintele Camerei de Agricultură, Secția Arad, care salută oaspeții și participanții din sat și prin cuvinte alese aduce elogiul populației din Curtici pentru faptele mari, naționale din trecut și pentru sârguința de care au dat dovadă în timpul de după schimbarea hotarelor, care — zice Domnul președinte Marsieu — i-a făcut ca azi să fie proprietari ai holdelor întinse nu numai în Curtici dar și în alte multe comune din împrejurime, — ceea ce în trecut a putut-o face numai plugarul neamț din Sântana. Camera de Agricultură a cunoscut și cunoaște foarte bine vrednicia agricultorilor din această comună și tocmai pentru aceasta și-a concentrat aici o serie de acțiuni importante în cadrul activității desfășurate pe teren în decursul anilor de existență.

După Dl. Dr. I. Marsieu a urmat Dl. Nicolae Popescu Ing. Agr. Insp. General, care a dat cetera următoarei dări de seamă:

Înalt Prea Sfințite
Domnule Director general
Onorați oaspeți
Iubiți săteni,

Față de prețul scăzut al produselor agricole articolele insutiale sunt neproporțional ridicate.

Cerealele, vitele sunt ieftine, iar pânza și postavul străinului sunt scumpe.

Tăranul român tace și face.

El mărește an de an suprafața lanului însă mântat cu cânepă și în căt și numărul oilor. Ro-

Înălții oaspeți în frunte cu regretatul fost Episcop al Aradului Dr. Gr. Gh. Comșa au fost salutați în fața porții de intrare a sălii de Dl. părinte Z. Brădeanu, păstorul duhovnicesc din localitate, după ce cu toții au intrat în sala mică pentru a vizita expoziția lucrărilor manuale în motive, precum și cele pregătite la curs, iar după aceea s-au reîntors în sala mare unde

mâna sârguincioasă pune războiul pentru a pregăti din produsul gospodăriei îmbrăcămintele, țesăturiile, brodariile românești făcându-se astfel agricultorul independent de marfa străină.

Noi, cei chemați, avem datorința de a îndruma și a sprijini această acțiune națională și economică, răspândind totodată și cunoștințe profesionale și igienice între gospodinele satelor noastre.

Iată scopul cursului de gospodărie casnică.

La serbarea de deschidere am comunicat programul pe care dorește Camera de Agricultură Regională să-l realizeze în cadrul cursului de gospodărie casnică cu o durată de 7 săptămâni. Am declarat cu această ocaziune totdeauna, că sunt obișnuit de a realiza programul odată fixat, pe lângă toate piedecile și greutatea ce se pot ivi.

Azi la încheiere pot să comunic, că și de data aceasta s-a executat programul în întregime.

Anume: a funcționat o secțiune de țesut și broderii cu motive românești pentru adulte și la fel una pentru fetițele claselor complimentare. Lucrările au fost conduse de maestra Camerei D-șoara Pop, punându-se din partea noastră la dispozițiunea cursistelor și o oareșică cantitate de material brut pentru prelucrare.

S-a ținut o serie de șezători (conferințe) în parte cu proiecțiuni la cari au vorbit D-nii conferențieri despre creșterea pasărilor, a porceilor, legumicultură, lapte, despre boalele pasărilor, a ugerului vacilor, despre creșterea copiilor sugaci, despre creșterea copiilor în familie, despre tuberculoză și combaterea ei.

S-a înființat o răsadniță dublă pentru zarzavaturi și flori la Școala de fete, ca să servească pe de o parte ca model, și pentru a fi distribuite răsădurile produse între cursiste cât și între fetițele Școalei.

S-a distribuit atât ca premii cât și cu preț redus ouă de găină de rasă și la sfârșit s-a aranjat o șezătoare pentru fetițele Școalei în care s-au predat din partea D-nelor profesoare din localitate povești, completate prin proiecțiunile aduse de Cameră.

Aceste sunt în stil telegrafic realizările cursului de gospodărie casnică pe care am avut plăcerea de a-l iniția și a-l duce la bun sfârșit.

Ca și om sincer trebuie să vă mărturisesc că toate eforturile mele ar fi fost zădărnice, dacă nu ași fi fost înconjurat de un cerc de colaboratori, cari au contribuit la reușita cursului, nu numai cu o muncă sânguincioasă, ci și cu sufletul atât de necesar pentru munca îndrumătorului.

Modestul meu merit este, că am știut să-mi aleg și să-mi conduc colaboratorii.

Președintele Casei Culturale Părintele Brădean ne-a pus încăperile necesare la dispozițiune și a fost un insufletit colaborator al nostru.

D-șoara Irina Popescu Directoarea Școalei de Industrie Casnică Arad, iscusita specialistă, împreună cu D-șoarele profesoare de sub conducerea ei ne-a asigurat prin îndrumările date reușita tehnică a Secțiilor de țesut și broderie. D-șoara Directoară Liuba împreună cu D-nele și D-șoarele învățătoare dela Școala de Fete din localitate ne-au dat un prețios concurs.

Comitetul de supraveghere format din insufletele D-ne din localitate sub președinția D-nei Brădean și ca membre D-nele Dr. Colcer, Dr. Iancu, Dr. Alamoceanu, Liuba, Hențiu, Ursu și Mișca s-au îngrijit de popularizarea și ordinea recerută cursului. Prețioșii colaboratori mi-am fost în calitate de conferențieri Dl. Dr. I. Radu, primmedicul spitalului de copii, Dl. Dr. Ștefan Tiriac med. la spitalul județean, Dl. Prof. T. Mariș, dela școala de

aplicație pe lângă școala normală de băeți, Dl. Ing. agr. Profesor Petru Juncu dela școala normală de băeți și Dl. Dr. Tib. Blaga med. vet.

Mult Stimată colaboratoare și colaboratori, atât în numele Instituției pe care o reprezint cât și în numele meu vă mulțumesc pentru munca neobosită, priceperea și sufletul românesc cu care ați contribuit la reușita acestui curs, care a urmărit două scopuri și anume:

Unul național și altul economic.

Gospodine, fete și fetițe, Vă felicit în numele Camerei pentru cercetarea sânguincioasă și disciplinată a cursului și pentru munca depusă.

Iubiți săteni, am avut plăcerea în ultimii patru ani de a conduce în numele Camerei de Agricultură în frunțașă Dvs. comună un curs agricol, altul apicol adică de albinărit pentru agricultorii adulți, unul despre creșterea pasărilor pentru gospodinele din comună.

La Dvs. funcționează de ani de zile o stațiune a Camerei pentru curățirea cerealelor, prin care a trecut toată sămânța de grâu din comună. De Dvs. s-au adus tot dela aceeași Cameră un număr considerabil de vagoane de grâu selecționat. Prin subvențiunile primite tot din partea Camerei v-ați înzestrat cu animale de prăsilă de valoare.

Onorați oaspeți,

Sămânța selecționată, stațiunea de curățire și priceperea profesională a acestor agricultori a adus după sine ca aceasta localitate să se poată mândri de a avea în acest județ, grâul cel mai greu la III. mai bogat în gluten și cu cele mai puține corpuri străine.

Iubiți ascultători,

Cursul de gospodărie casnică a fost astfel după cele expuse numai un adaos trebuincios a acțiunilor amintite.

Toate aceste acțiuni însă, au fost numai un început, căci mi-am pus de gând — și sunt pe cum mă cunoașteți un om dărz, care nu se lasă cu una cu două de ce a hotărât odată — zic m-am gândit ca să facem noi Camera cu Dvs. împreună, din aceasta frunțașă comună Curtici dela granița de Vest a țării noastre o cetate a românismului, o comună model a agriculturii.

Să formăm astfel o comună și locuitori cari să fie pe deplin vrednici de a se mândri cu numele »Strămoșului Decebal« a cărui nume împodobește gara comunei la granița țării.

Să ne ajute Dumnezeu!

A urmat apoi Dl. părinte Z. Brădean, care a făcut un restrâns raport relativ la activitatea comitetului de supraveghere din loc, despre decurgerea cursului, aranjat în interesul sătenilor și sâtenelor și aduce elogiul Camerei, pentru bunavoința ce a arătat față de comună prin jertfele aduse și, din partea curticenilor asigură că după cum în trecut așa și în viitor populația acestei comuni va ști să aprecieze la justa ei valoare abnegația cu care Camera înfălege să-se pună în slujba intereselor ei.

A vorbit apoi Domnul inspector general al învățământului I. Cioflec din Timișoara care a rostit următoarea cuvântare:

La chemarea Camerii de Agricultură a Jud. Arad, am venit, în numele inspectoratului Școlar și personal în numele Inspectorului șef al său, pentru a participa la această multă grăitoare și evocatoare manifestare culturală.

Deschiderea de cursuri de gospodărie casnică se armonizează cu niziunța mai nouă a școlii, care prin adăugarea unui ciclu de încă trei ani cursului primar, se străduiește a da satelor, pe lângă cunoștințe generale, cât mai multe cunoștințe practice în legătură cu ocupația de predilecție a ținutului.

Inițiatorii cursului care se închide astăzi au depășit realizările Ministerului Instrucțiunii atât prin program cât și prin faptul, că se adresează și celor ce au eșit de pe băncile școlii.

Apreciind marea valoare a acestei inițiative, școala felicită cu toată însuflețirea atât pe organizatori, cât și pe cei ce au executat programul de muncă.

Prezența însă a atâtor intelectuali în această prietenoasă comună de lângă frontiera cea mai puțin prietenoasă, evocă alte vremi ale vieții noastre de dincoace de Carpați.

Noi nu am avut o clasă supra pusă. Intelectualii satelor sau cei ridicați prin școală în alte rosturi ale vieții orașelor, au păstrat neclintite dragostea și grija pentru frații lor rămași la glie, păstrători ai limbii, credinței și datinelor strămoșești, iar satele n'au șovăit în încrederea față de cei eșiți din rândurile lor.

Având drept toiaș aceste virtuți, sufletul nostru a străbătut sănătos drumul unui mileniu de viață asuprită.

Pe aceste virtuți crește din adâncurile veacurilor mărețul edificiu al României Mari și numai pe ele se poate sprijini și în vremurile ce vor veni.

Iată pentru ce prezența capului bisericii și a autorităților județului în această comună are o însemnătate evocatoare.

Cât despre locuitorii Curticiului fac o mărturisire:

Până azi nu-i cunoșteam decât din hartă și mersul trenurilor și tot ce știam era, că la Curtici este înfiptă o piatră, lângă care neclintit va ține strajă grănicerul lăsat de legiunile romane.

Vom pleca însă de aici cu ferma credință, că la Curtici tășnește din adâncurile sufletului românesc nu o piatră de hotar, ci o stâncă uriașă.

Sate ca acesta înșirate de-alungul hotarului, ridică ziduri mai înalte decât Carpații.

De aceste ziduri se vor sparge toți norii nebuniilor purtate de vânturi și în ele se vor frânge săgețile unei uri, pe care nimica nu o îndreptățește.

După Dl. Inspector Cioflec a vorbit agricultorul fruntaș din comună Dl. Al. Bulboacă, care după ce a salutat oaspeții sosiți la serbare, a rostit următoarea cuvântare:

**Prea Sfințite Părinte,
Domnilor și frați țărani,**

În această clipă când sala casei noastre naționale o văd plină de frați din aceeași soartă și aci în fruntea și mijlocul nostru pe conducătorii noștri firești, mai mult simțesc decât pot să spun.

Nu pot să-mi ascund bucuria ce o simțesc și, alături de mine tot creștinul și țăranul cinstit, atunci când vedem adunarea noastră distinsă cu prezența Prea Sfințitului nostru Arhipăstor, care n'a cunoscut nici-o dată oboseală și, cu dragoste-i de părinte s-a coborât în mijlocul nostru, încurajându-ne în lupta cu ispitele vieții. Cuvântul nostru de recunoștință și mulțumire se îndreaptă apoi către toți ceilalți domni, cari cu acest prilej au căutat să ne onoreze cu prezența lor, venind chiar din depărtări mari.

Noi țăranii județului Arad suntem mândri de Camera noastră de Agricultură, nu numai pentru faptul că este cea dintâi în toată țara ci mai cu seamă pentru munca depusă, pentru nobilitarea produselor noastre agricole, a semințelor ca și a vitelor deopotrivă, ridicând prin aceasta valoarea lor. Mândria noastră crește azi când vedem că sub ocrotirea Camerei noastre agricole s-a făcut începutul scoaterii elementului străin din lucrurile ce împodobesc casele noastre.

Domnilor

Cu adevărat ați făcut lucruri frumoase. — S-au scos din sămânțele noastre ceea ce era fără preț, ați curățit limba noastră de ceea ce iera străin și azi vedem gândul bun de a scoate din îmbrăcămintele caselor noastre ceea ce este străin.

Dar dacă am putut și putem face azi liberi acest lucru; suntem datori să recunoaștem și să mărturisim în tot locul și toată vremea, că aceasta o datorăm bisericii creștine ortodoxe. — Altarele și stranele lor au fost izvoarele la care ne-am hrănit sufletele. — Din banii adunați cu tasurile ne-am susținut bisericile, școlile noastre confesionale, pe cari încă nu le-am uitat și, pe slujitorii lor. — Oricât ni s-a stricat limba, ori cât ni s-a corcit portul, dar aceste două instituții ne-a păstrat sufletul întreg.

Domnilor.

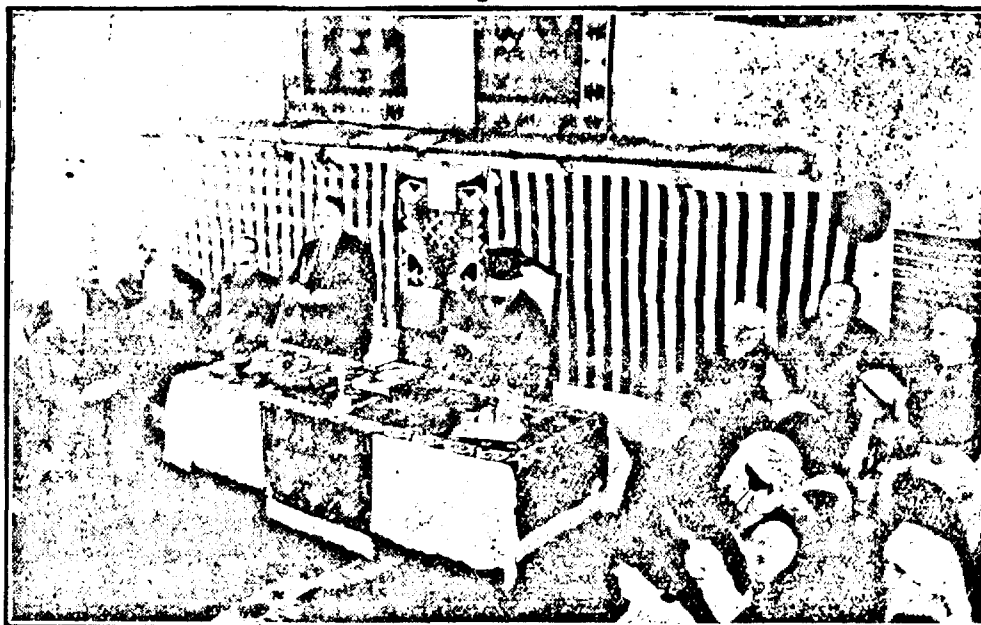
Închei cu rugarea călduroasă că: oridecâte ori veniți în mijlocul nostru să veniți cu ramura de măs-lin a păcii, să căutați să scoateți și din suflet și din societate ceea ce e rău. — Domnii și conducători noștri să nu samene ceartă și ură între frați, desbi-nându-ne și pe noi și, vă promitem că, vă vom asculta și urma în tot ceea ce e frumos și bun. Să trăiți la mulți ani.

A urmat apoi Dl. Teodor Mândru, directorul general al agriculturii, din Minister care apreciind ca în totdeauna activitatea Camerei noastre agricole din Arad, ne-a făcut cinstea ca să asiste la serbarea încheierii cursului din Curtici. — D-sa sosind din București cu rapidul în dimineața zilei de 23 Aprilie, la gara Arad a fost întâmpinat de întreg corpul agronomic din Arad și județ, cu care s-a întreținut un timp mai îndelungat, discutând amănunțit asupra problemelor de actualitate și de importanță ale agriculturii, ale ofensivei agricole, relativ la măsurile luate în interesul reușitei acestei ofensive, relativ la situația în-

semănțărilor în județ, a podgoriei, pomiculturei și alte chestiuni legate strâns de resortul agriculturii și domeniilor.

În cuvântarea sa rostită la serbare Dl. director general T. Mândru în primul rând aduce scuzele Domnului Ministru al Domeniilor și Agriculturii V.

primă apoi recunoștința deosebită pentru felul cum agricultorii din regiunile Aradului înțeleg să urmărească cu izbândă sfaturile date de Camera de agricultură, care — spune Dl. Mândru — pentru a nu supăra pe alții — nu zice că-i prima din toată țara, dar după activitatea depusă și după realizările înfăptuite,

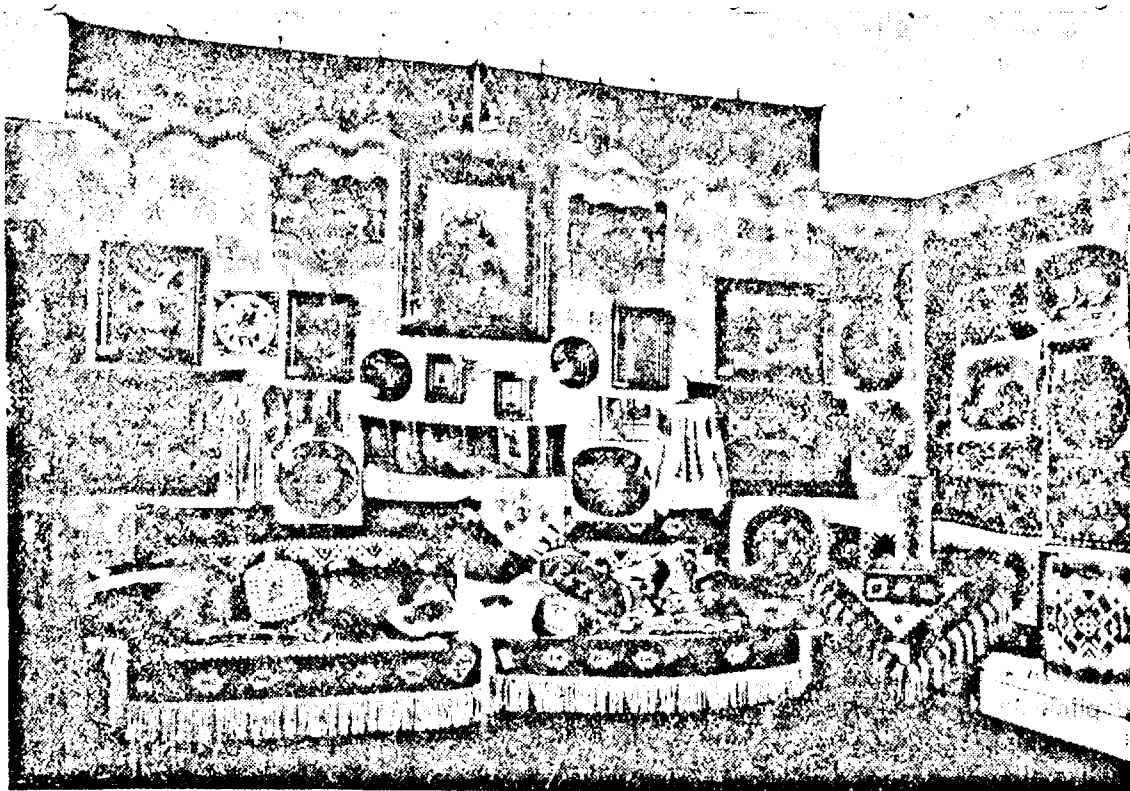

Discursul Dlui T. Mândru, Director General.

Sasu, care avea plan stabilit deja pentru o săptămână întreagă, când a primit invitația Camerei și astfel nu a avut posibilitatea să vină la Curtici. — Își ex-

fără îndoială că este una dintre cele mai bune din țară.

În cuvintele-i ce urmează apoi trage un paralel între scopurile urmărite de Ministerul de resort împre-

Sala de expoziție.

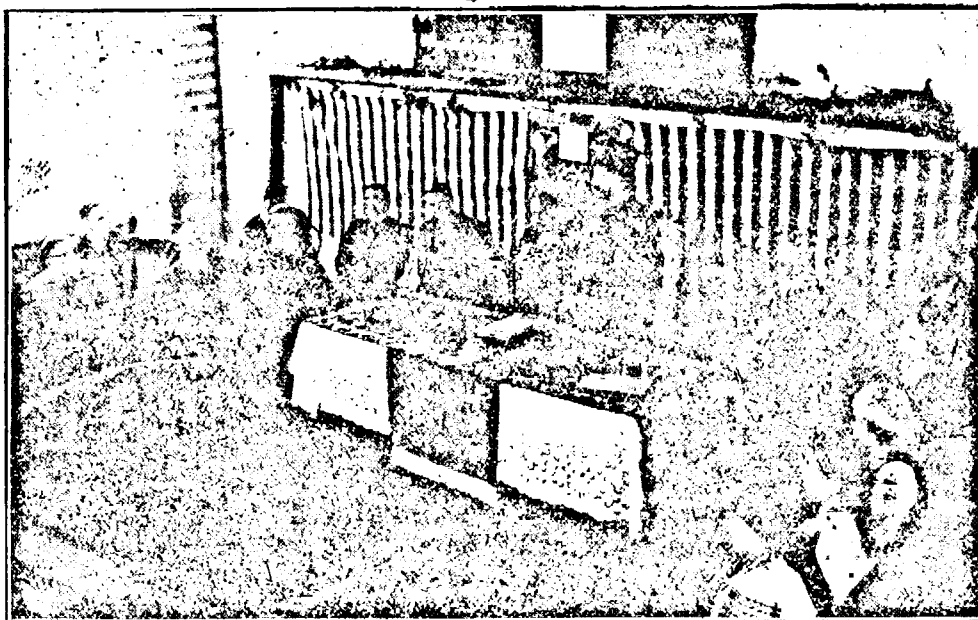
ună cu autoritățile-i pendente și între aportul ce săteanul plugar este chemat a-l da, ca împreună, aceste două energii să poată duce cu ușurință la bun sfârșit opera de progres a agriculturii noastre pentru binele țării și a neamului.

Între ovațiile de simpatie Domnul T. Mândru predă locul ultimului vorbitor: P. S. S. regretatului Episcop Dr. Gr. Gh. Comșa, — care mulțumește în-

Cuvântul de încheiere l-a avut Dl. părinte Z Brădeanu pr. ort. rom., din loc.

În decursul vorbirilor ținute corul sătenilor sub conducerea Dl. inv. I. Ardeleanu și corul fetițelor dela școala prim. sub conducerea Doamnei inv. E. Rădulescu au cântat mai multe cântări naționale.

După terminarea festivalului, oaspeții s-au retras în sala mică unde au admirat lucrările expuse și cele

Discursul P. S. S. Episcopului decedat Dr. Gr. Gh. Comșa.

țării inițiatorilor acestui curs, pentru a fi dat în cadrul acestei acțiuni binefăcătoare un rol și bisericii, apoi scoate în relief însemnătatea cursului, prin care se tinde înspre reinprospătarea obiceiurilor noastre tradiționale din satele românești.

Ce fericire a zis P. S. S., pentru acei ce vor să învețe, când au dela cine și, când învățătura ce li-să dă vine dela conducători luminați, cari cu sufletul lor sincer nizuiesc a străbate înspre același scop, adică să ridice cunoștințele de breslă a săteanului plugar la nivelul cerințelor timpului. — Avem ogoare întinse și bogate, avem voință de muncă dar către acestea ne trebuiește și învățatură, fiindcă numai prin chibzuintă putem realiza izbânda de care ne legăm speranțele și viitorul.

terminate la curs, între timp P. S. S. regretatul Episcop Dr. Gr. Gh. Comșa oferindu-i-se din partea Doamnelor membre în comitetul local de supravegherea cursului prin prezintă D-na Z. Brădeanu o tavă frumoasă, lucrată la curs în motive românești.

A urmat apoi distribuția premiilor între curzistele cari au frecventat cursul în mod regulat. — S-au distribuit 26 ștergare și 6 străji de lână toate pregătite la curs. — Cu aceasta festivalul s-a terminat în speranța că și cu acest curs Camera va izbuti să-și ajungă același scop în privința educației săteanului și a sâtenței noastre române, care l-a putut realiza prin cursurile agricole ținute an de an între agricultorii din comune.

STROPIȚI VILE, contra moliei strugurilor.

Fondurile fiind epuizate, subvenții nu se mai pot da pt. procurarea taurilor.

Combaterea manei la viața de vie.

Constatându-se că contaminarea (prima imbolnăvire) s'a produs în zilele de 9 și 13 Mai 1935, ne am grăbit a comunica prin telefon la toate primăriile din podgorie ca să înceapă stropitul contra peronosporiei.

În viile unde nu s'a stropit după sfaturile date de noi, au început să apară pe frunze pete de mană (peronosporă).

Podgorenii cred că numai în timpul ploios și călduros se imbolnăvesc viile de mană.

Intr'adevăr boala se poate ivi numai după ploaie sau chiar o rouă bună, însă cu o intensitate mai mare când temperatura este mai scăzută.

Dacă temperatura scăzută în caz de umezeală permite imbolnăvirea cu mare ușurință, apoi desvoltarea ei (aparitia petelor undelemnii sau albe) este mult întârziată. Cu cât timpul este mai răcoros, cu atât petele apar mai târziu și cu cât avem căldură mai multă cu atât petele apar mai repede.

Când căldura este prea mare, trece de 35 grade și timpul secetos, mana nu se mai poate desvolta, deci nu prezintă nici un pericol de boală.

Așa se înțelege faptul, că boala care a pătruns în vie încă din 13 Mai, din cauza timpului răcoros, a început deabia acum, când este mai cald, să apară sub formă de pete albe cenușii pe partea de jos a frunzelor; pentru ca mai târziu, când vom avea căldură mai mare, să se repete invazia (aparitia) la intervale mai mici de 7-9 zile, în raport cu contaminarea produsă.

Viile fiind contaminate (atacate de boală care încă nu se vede) se impune ca imediat să se stropască chiar și acelea cari s'au stropit până la 20 Mai.

Tot din observațiunile regulat făcute la Școala de Viticultură Miniș, s'a constatat că au apărut viermii pe florile de struguri.

Nu trebuie să întârziem nici un moment cu stropitul contra viermilor, căci atunci când ei formează păianjeni și se ascund în frunzișoarele florilor, stropitul nu mai are efectul de distrugere, ei fiind sub scut și se transformă în păpușe, pentru ca mai târziu să apară pe bobite.

Stropirea contra viermilor când apar pe bobite, deasemeni nu poate avea mare efect, deoarece ei se hrănesc cu conținutul din boabe, fără să mănânce și din pielea boabei care o stropim cu substanțe otrăvitoare.

Trecerea dintr'o bobită într'alta o face prin locul unde bobitele sunt bine lipite, adică unde nu poate pătrunde soluția cu care stropim.

Deaceia acum când viermii sunt plâpanzi (puțin desvoltați) și fără nici un scut, trebuie să începem stropitul.

Fiindcă stropitul contra viermilor coincide cu acela contra manei, vom face o soluție (farbă) care să nimicească atât mana cât și viermii.

Această soluție va cuprinde elementele necesare în proporția următoare:

100 litri apă, 1,500 grame piatră vântată, 800 grame var nestins și 180 grame verde de urania, sau 250 grame Darzin.

Felul cum se prepară soluția (farba) s'a mai scris în coloanele acestui buletin, s'a arătat la cursurile și conferințele ținute la școala de viticultură din Miniș și de Camera de Agricultură Arad.

După ce înghețul din luna Mai nu ne-a lăsat decât puțin rod, trebuie să-l îngrijim cu mare atenție ferindu-l de mană și viermi, cari după cum se știe, pot să nimicească chiar și cel mai bun rod.

V. Juncu, inginer agronom.

Cumpărarea taurilor de reproducție din Mediaș și T-gul Mureș

Tamaslăcul din comuna Pil

Camera de agricultură Arad a dat dela înființarea ei o deosebită atenție aprovizionării județului cu animale de reproducție de bună calitate.

Pentru îmbunătățirea rasei, improspătarea sângelui și completarea golului rămas neacoperit și după cumpărările făcute dela crescătorii din județ, au fost procurați an de an cu subvenția Camerei tauri, atât din străinătate cât și din alte județe ca Târnava-mică, Mureș și Timiș-Torontal.

Ca conducător tehnic al Camerei am dat directivele și am întocmit acțiunile zootehnice ale județului cu excepția alegerii armăsarilor dela depozitele statului

Parța și indeosebi Turnu-Severin, lucruri ce au fost executate de conducătorul serviciului medic-veterinar primar județean.

În afară de activitatea depusă în județ mi-a fost incredințată an de an conducerea comisiei pentru cumpărarea taurilor, atât de rasa Pinzgau (Sibiu și jur) cât și de rasa Simental (din Mediaș și Târgul-Mureș, Timiș-Torontal și jur).

Secția Agricolă Arad mi-a făcut cinstea și în anul curent de a-mi incredința mie conducerea comisiei pentru cumpărările din Mediaș și Târgul-Mureș.

Cumpărările au fost făcute în jud^l Mureș în 4

centre, aprovizionându-ne cu 13 tauri apti pentru reproducție și 14 tăurași pentru tamaslăcul din comuna Pil.

La Mediaș am cutreerat toate comunele mai importante din punct de vedere al creșterii bovinelor, conduși fiind de un controlor al Sindicatului. Am cumpărat în total 14 tauri apti pentru reproducție pentru mai multe comune din județ.

Cu această cale am avut din nou ocaziune să studiez situația creșterii animalelor în județele sus amintite și cu regret trebuie să constat că în urma celor văzute nu pot afirma că am aflat vre-un vădit progres pe acest teren. În Mediaș stagnează, iar în Târgul-Mureș, este hotărât în scădere creșterea calitativă a taurilor față de trecut. Nu este locul de a mă extinde în a descrie convorbirile avute cu directorul școlii de Agr. Mediaș: Dl Prof. Dr. Herbert și Dl Prof. Dr. Bonfert, cari au merite foarte mari în ceea ce privește creșterea Simentalului; cu crescătorii, președinți de syndicate din ambele județe și, nici pentru a mi expune părerile proprii ca vechiu tehnician. Ar fi însă bine, pentru dezvoltarea creșterii animalelor în general, să avem mai puține certuri în privința atribuțiilor, mai puține acțiuni decorative fără nici-un rost practic, în schimb mai multă apreciere a cunoștințelor individuale și nu de breaslă, căci nu este voie să uităm că în grajdul crescătorului englez, calificat, rutinat și priceput să crește pur sângele englez, porcul jork și animalele cu mare producere de carne.

Despre tamaslăcul din comuna Pil, subvenționat și condus sub îndrumările Camerei de Agricultură în scurt următoarele:

Comunele în plasa Chișineu, dispun de pășuni întinse, în mare parte terenul cu sărături (sichi) unde taurii comunali sunt folosiți și azi liberi în ci-

reada de vaci. Astfel parcurg zilnic o distanță considerabilă dela grajd la pășune — și napoi — având a suferi totodată de arșita soarelui dogorătoare.

Între astfel de împrejurări un procent mare al taurilor cumpărați crescuți intensiv în grajd, fără mișcare necesară, nu suportă viața aceasta nouă, neobișnuită și astfel devin schiopi, slăbesc, devin tuberculoși și în definitiv nefolosibili.

Pilul dispune de un grajd corespunzător în mijlocul pășunii. Are un notar în persoana D-lui I. Gasser iar Compasesoratul Urbarial un președinte în persoana D-lui Ioan Moca și are mai departe o populație înțelegătoare. Astfel mi a fost ușor să ajung în anul 1930 la o înțelegere bună cu comuna, în privința înființării unui tamaslăc.

Scopul e: a cumpăra tăurași de 8—12 luni de prima calitate, ca să fie crescuți pe pășunile sărate în arșita soarelui de stepă, ca astfel aclimatizați împrejurărilor de trai, să devină peste un an animale de reproducție rezistente și corespunzătoare pentru Pil și comunele din jur.

Camera creditează prețul taurilor cumpărați, iar comuna se îngrijește de creșterea taurilor în baza instrucțiunilor primite. La anul, comuna își reține exemplarele necesare și ceilalți tauri îi vinde comunelor vecine.

Din banii încasați în primul rând se replătește creditul avut la Camera, și restul se varsă în fondurile comunale.

Comuna este obligată de Camera, ca deja la cumpărarea taurilor să-i vaccineze și asigure.

Notez că văzându-se rezultatele bune obținute de Pil s'a cerut și de alte 2 comune înființarea de astfel de tamaslăcuri — simple practice și de mare folos.

Prevenirea pestei porcine.

Dr. Tiberiu N. Blaga medic-veterinar.

Pesta porcină este una dintre boalele cele mai cunoscute prin pagubele enorme ce le face an de an crescătorilor de porci. Boala aceasta se ivește în coteț așa dintr'odată, fără ca crescătorul să-și poată da seama cum și de unde s'a ivit între porcii săi, păziți cu atâta grijă și cari poate nici odată nu au venit în contact cu porci din sat. Boala distruge în câteva zile sau săptămâni aproape toți porcii din coteț, fără ca medicul veterinar să mai poată da porcului odată îmbolnăvit un ajutor sigur. Semnele prin cari se manifestă această boală păgubitoare sunt cunoscute tuturor crescătorilor noștri, de aceea mă mărginesc acum a arăta cum și pe ce cale ajunge boala în coteț și cari sunt mijloacele prin cari proprietarul, fie singur, fie cu ajutorul medicului veterinar, își poate apăra animalele de pestă, ca apoi într'un articol viitor să arăt măsurile ce trebuiesc luate atunci, când pestă s'a ivit în coteț.

Pesta porcină e provocată de un așa zis virus filtrabil și invizibil, adică de o vîietate care nu se poate vedea nici cu microscopul (un aparat care mărește

peste o mie ori) dar care trăiește în sângele în secrețiunea lacrimală (lacrămile) în fiera, fecalele (balegă) și în urina animalelor bolnave de pestă. Acest virus mai trăiește și în lichidele organice ale animalelor în convalescență.

Boala poate fi adusă în coteț de multe ori de către celelalte ani male din curte ca: găini, rațe, câini etc. cari nu se îmbolnăvesc de pesta porcilor, dar umblând prin curțile în cari sunt porci bolnavi, sau ajungând la holturile proaspete și rău îngropate ale porcilor morți de pestă, pot aduce boala în cotețele încă neinfectate. Animalele amintite pătrunzând în cotețele cu porci bolnavi, beau din apa sau mănăncă din hrana acestora, calcă în balega și urina lor și prin clocul, gura și picioarele lor transportă virusul pestei la animalele sănătoase. Porumbeli, aceste paseri fără nici o valoare economică dar cari nu lipsesc din nici o curte împreună cu ciorile, pot răspândi pesta în același fel ca găinile și rațele și fac acest lucru cu atât mai ușor, cu cât zboară din curte în curte, din coteț în coteț, putând aduce boala chiar din comunele mai în-

depărtate. Muștele probabil răspândesc și ele boala, căci în corpul lor virusul rămâne vlu mai multe zile. Din comunele vecine boala se aduce de obicei prin porcii cumpărați pentru îngrășare sau prăsilă, dar cari sufăr de o pestă ușoară pe care cumpărătorul nu o poate observa. Boala mai poate fi răspândită și de așa zișii porci purtători de virus, adică de porcii în convalescență cari elimină mai multe zile după vindecare prin fecale și urină virusul boalei. Chiar și porcii recent serovaccinați (adecă vaccinați prin ser și virus) pot aduce boala în crescătorie căci sângele acestor animale conține virus circa 17 zile putând în tot acest timp elimina prin fecale și urina lor virusul dădător de boală. Țiganii cari desgroapă hoiturile porcilor îngropați în cimitirele de animale și împrăstie pe pășune părți din animalele moarte de pestă, pot răspândi boala. Negustorii de porci cari umblă din cotej în cotej, aduc boala prin încălțăminte în cotejele fără porci bolnavi. Proprietarul însuși își aduce boala în cotej, când chemat de vecinii săi pentru a da un sfat atunci când porcii acestora s'au îmbolnăvit, intră în curțile și cotejele lor fără a se gândi la ce pericol își expune crescătoria proprie.

Pentru prevenirea pestei porcine crescătorul va trebui deci să ia mai multe măsuri, cari înafară de serovaccinare, nu cer nici o altă cheltuială. Voi înșira rând pe rând aceste măsuri:

1. Cotejele vor fi întotdeauna curate și cât mai des desinfectate cu lapte de var. Ele vor fi totodată bine îngrădite astfel ca nici un alt animal să nu poată intra în ele. Crescătorul va căuta să intre în cotej întotdeauna cu încălțăminte curată și desinfectată, acest lucru se poate face ușor ținând lapte de var sau chiar praf de var nestins aproape de intrarea cotejului, în cari crescătorul înainte de a intra își va înmuia bine încălțăminte.

2. Crescătorul nu va permite intrarea nici unui strein în cotej și nici el nu va merge în curtea acestora, cari se plâng că au porci bolnavi. Crescătorul nu va ține porumbei în curte, va păzi ca celelalte animale din curtea sa să nu poată pătrunde pe la vecini. Crescătorul se va îngriji ca apa ce-o dă porcilor să fie curată, iar igghiabul desinfectat cât mai des cu leșie sau apă fiartă.

3. Când cumpără porci din târg pentru prăsilă sau îngrășat, cumpărătorul se va interesa dacă porcul de vânzare a fost de curând bolnav de pestă și dacă a fost sero-vaccinat contra ei și va întreba totodată și de data acestei sero-vaccinări. Dacă dela serovaccinarea porcului nu au trecut încă 2 săptămâni, ori porcul a fost de curând bolnav de pestă, cumpărătorul nu va introduce porcii cumpărați între porcii cei are acasă, pânăce nu va cere medicului veterinar sero-vaccinarea lor presupunând că această operație nu a fost făcută mai înainte. În cazul că porcii pe cari cineva vrea să-i cumpere nu sunt sero-vaccinați, ori n'au fost bolnavi de pestă, iar cei de acasă sunt sero-vaccinați nu mai demult de 2 săptămâni, să se ceară medicului veterinar sero-vaccinarea porcilor cumpărați. În caz că nici porcii cumpărați, nici cei de acasă n'au fost sero-vaccinați ori n'au zăcut de pestă cumpărătorul dacă nu vrea să-i sero-vaccinaze întreg stocul de animale, va ține animalele ce avea acasă separate de cele cumpărate timp de zece zile și va lăsa toți porcii împreună numai dacă în timpul acestei carantine nu se îmbolnăvește nici un porc

din cei cumpărați.

4. Pentru ca porcii să poată fi lăsați la pășunat și crescătorul să fie liniștit, el va cere medicului veterinar serovaccinarea porcilor săi. Acest lucru ar trebui să fie făcut de toți locuitorii unei comune în acelaș timp, căci astfel vor putea fi lăsați toți porcii din comună la pășunat, fără ca crescătorii cu porcii nevaccinați să aibă teamă că porcii lor se vor îmbolnăvi de pestă, molipsindu-se dela porcii sero-vaccinați, cari eventual ar fi lăsați imediat după această operație la pășunat. Sero-vaccinarea contra pestei porcine dă foarte bune rezultate iar porcii odată sero-vaccinați rămân imuni adică nu se mai îmbolnăvesc cel puțin șase luni de pestă, de cele mai multe ori însă rămân imuni pe tot timpul vieții lor.

Crescătorii cari vor respecta aceste prescripțiuni, vor scăpa de pestă, munca lor va fi răsplătită, căci nu vor mai suferi pierderi enorme din cauza acestei boli.

Alăturat publicăm adresa Ministerului Apărării Naționale, Direcția Remontei No. 40974 sosită la Secția Arad relativ la cumpărarea de cai pentru armată.

COPIE.

On. Cameră de Agricultură a Județului

Arad

No. 40974

Ministerul Apărării Naționale Direcția Remontei
Către

Camera de Agricultură a Județului

Arad

Urmare la adresa acestei Direcțiuni No. 40974 din 19 Februarie 1935.

Am onoare a vă face cunoscut că în cursul lunii lunie va începe cumpărările de cai pentru armată și că în acea regiune comisia de remontă va lucra în zilele și localitățile arătate în alăturatul itinerar.

Comisia de remontă va cumpăra cai de toate categoriile: ofițerești, artilerie (de câmp, de munte și grea) cavalerie și infanterie, în vârstă între 4—9 ani impliniți, iar prejurile vor fi cele ale pieței în regiune, stabilite prin bună învoială.

În consecință vă rugăm să binevolfiți a pune în vedere crescătorilor și locuitorilor ce posedă astfel de cai și doresc a-i vinde armate, să-i prezinte comisiei de remontă, cunoscând că plata cailor se va face imediat în numerar.

Directorul Remontei
ss. *Colonel Iacob Filip*
(L. S.)

Pentru conformitate:
Indescifrabil.

COPIE.

M. A. N. Direcția Remontei.

ITINERARUL

Comisiei de Remontă No. 1.

22 Iunie Nădlac
23 „ Pecica
24 „ Ineu
25 „ Arad
6 Iulie Orăștie
7 „ Hațeg
8 „ Deva.

Directorul Remontei:
ss. *Colonel P. Iacob*

Pentru conformitate:
Indescifrabil.